

Fullmäktige 15.09.2025

Andra delårsrapporten 2025

Beredning och upplysningar:
Jyrkkä Maria

fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige

1

antecknar den bifogade andra delårsrapporten 2025 för kännedom,

2

antecknar den bifogade koncernrapporten och ägarstyrningsrapporten som gäller huvudstadsregionen för januari–juni 2025 för kännedom,

3

antecknar utredningarna om iakttagelserna i utvärderingsberättelsen 2024 för kännedom,

4

antecknar protokollsanteckningarna för budgeten 2025 för kännedom,

5

antecknar mellanrapporten om programmet En ekonomiskt hållbar stad för kännedom,

6

fastställa den ingående balansen för 2025 enligt bilagan.

Behandling

Beslut

Redogörelse

1. Andra delårsrapporten 2025

Invånarantalet fortsätter att öka kraftigt

Enligt förhandsuppgifter från Statistikcentralen ökade folkmängden i Esbo med 2 980 personer under året fram till utgången av juni. Enligt förhandsuppgifterna var folkmängden 323 940 personer i slutet av juni 2025.

Folkökningen har avtagit något från tidigare år, men den är fortfarande kraftig. Om folkökningen fortsätter i samma takt som i början av året, kommer den totala folkökningen i år att vara cirka 5 900 personer.

Finlands folkökning är fortfarande koncentrerad till huvudstadsregionen, och ökningen i Esbo är kraftigast i jämförelse med många stora städer. De senaste åren har folkökningen i Esbo varit exceptionellt stor och årets prognos är i linje med stadens befolkningsprognos på längre sikt.

Arbetslöshetssiffrorna har inte ändrats

I mars 2025 var andelen arbetslösa av arbetskraften i Esbo 11,5 procent, det vill säga 1,1 procentenheter större än ett år tidigare. Arbetslöshetsgraden i hela landet var 12,2 procent. Särskilt antalet långtidsarbetslösa har ökat från ett år sedan. Antalet långtidsarbetslösa var 41,6 procent, det vill säga 2 202 fler än för ett år sedan. Antalet lediga jobb fortsatte att minska, i slutet av juni fanns det 568 lediga jobb, mot 770 ett år tidigare.

Obalans i ekonomin – intäkterna underskrids och kostnaderna överskrids

Verksamhetsintäkterna torde underskrida budgeten med 19,9 miljoner euro. Den viktigaste faktorn är markförsäljningsintäkterna, som torde underskrida budgeten med 26 miljoner euro. Dessutom underskrider intäkterna av ansökningar av bygglov budgeten med 1,3 miljoner euro. Verksamhetsintäkterna höjs av intäkterna av markanvändningsavtal, som överskrids med 9,5 miljoner euro. Avtalen förutsätter dock motsvarande ökning i investeringarna. Den kalkylerade kommunala ersättningen för integration samt småbarnspedagogikens klientavgifter torde också överskrida budgeten.

Verksamhetskostnaderna kommer att överskridas med 5,6 miljoner euro. De största faktorerna är sysselsättningstjänsternas arbetslöshetsunderstöd 6,1 miljoner euro och enhetens övriga kostnader 0,6 miljoner euro. Personalbikostnaderna för finsk undervisning kommer att överskridas med 1,4 miljoner euro. Tilläggs kostnaderna till följd av lösgröningen från DigiOne är cirka 1 miljon euro. Hemkommunsersättningarna torde överskridas med 0,8 miljoner euro. De övriga sektorerna torde i huvudsak hålla sig till eller underskrida budgeten.

Personalkostnaderna (inklusive hyrarbete), som utgör en betydande del av verksamhetskostnaderna, har ökat med 6,6 procent under året. Ökningen är betydande och den är snabbare än ökningen av antalet kunder och servicebehovet. Intäkterna, med vilka ordnandet av tjänsterna finansieras, ökar inte lika kraftigt. Därför måste staden ägna större uppmärksamhet åt arbetskraftskostnaderna samt söka balans med kundantal och inkomstbas.

På grund av den ekonomiska obalansen och många risker som är förenade med inflytandet av intäkter ska resultatenheterna fortsättningsvis fästa särskild uppmärksamhet vid kostnadsutvecklingen och säkerställa att budgeten följs samt söka åtgärder för att minska förväntad överskridning under året.

Den svåra ekonomiska situationen minskar skatteintäkterna – prognosen har försämrats från början av sommaren

Skattefinansiering (skatter och statsandelar) inflöt i januari–juli 746 miljoner euro. I prognosen för skatteintäkter beaktas finansministeriets prognos för skatteintäkter och Kommunförbundets prognos för skatteramen.

I samband med första delårsrapporten minskades prognosen för skatteintäkterna med 26 miljoner euro. Prognosen korrigeras dock med

en ytterligare minskning på cirka 4 miljoner euro på grund av det svaga inflödet av kommunalskatteinkomster. Kommunalskatten torde underskrida budgeten med 27 miljoner euro. De sammanlagda skatteintäkterna torde underskrida budgeten med 30 miljoner euro.

Justeringen av gruppandelarna för förvärvs- och kapitalinkomstskattetagare, som är negativ för kommunerna, beaktades i maj månads redovisning för kommunalskatteinkomster. Rättelsen för kommunerna skatteåret 2024 var –163 miljoner euro, eftersom kommunerna redovisades för mycket år 2024. Korrigeringen för 2025 är i sin helhet –183 miljoner euro och dess inverkan på Esbo på årsnivå är sammanlagt cirka –18 miljoner euro.

Samfundsskatteintäkterna torde underskrida budgeten med cirka 4 miljoner euro. Samfundsskatteinkomsterna minskar på grund av minskade förskottsskatteredovisningar under innevarande år. Bland annat resultatprognoserna för vissa stora företag har försämrats och deras inverkan återspeglas särskilt i Esbos samfundsskatt.

Undervisnings- och kulturministeriets statsandel har uppdaterats enligt ett beslut i december. Statsandelen torde överskrida budgeten med 5 miljoner euro. Ökningen av statsandelen för undervisning som förbereder för grundläggande utbildning och för gymnasieutbildning från år 2024 överskrider budgeten.

Skattefinansieringen i Esbo är i hög grad beroende av statsandelar. Över 30 procent av skattefinansieringen består av statsandelar som inte utvecklas i samma förhållande som skatteinkomsterna eller som invånarantalet, och således som ordnandet av tjänster. Statsandelarna täcker endast en del av kostnaderna för ordnandet av tjänsterna.

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde beräknas vara –126,6 miljoner euro och underskrida budgeten med 20 miljoner euro. Kassaflödet försvagas av att skatteintäkterna och markförsäljningsintäkterna torde underskrida budgeten och av överskridningar och ökning av investeringarna. Fullmakten att uppta lån har ännu inte använts i år, men om kassaflödet fortsätter att vara kraftigt negativt kommer man att bereda sig på att ta upp lån.

Utan finansiella intäkter är stadens resultat negativt

På grundval av läget i juli torde resultatet bli 41,3 miljoner euro. Avvikelsen från budgeten är över 20 miljoner euro. Intäkterna av markanvändningsavtal på 9,5 miljoner euro förbättrar resultatet, men höjer investeringskostnaderna i motsvarande grad. Efter första delårsrapporten har prognosen för de finansiella intäkterna höjts. De torde överskrida budgeten med över 25 miljoner euro. De finansiella intäkterna blir sammanlagt cirka 52 miljoner euro. Det bör noteras att utan de finansiella intäkterna vore stadens resultat negativt.

Investeringarna torde bli cirka 383 miljoner euro. Prognosen för de sammanlagda investeringarna har inte ändrats väsentligt under sommaren. Det förekommer avvikelser och överföringar i enskilda lokalprojekt. I sin helhet torde byggandet av lokaler underskrida budgeten med 8,4 miljoner euro. Privatfinansierade infrastruktursprojekt gör det möjligt att genomföra projekt snabbare än beräknat bland annat i Kera, Ängskulla, Finno och Kaitans. Med privatfinansierade infrastruktursprojekt finansieras också en del av Esbo stadsbana. Dessutom byggs Åbovägen om på två år i stället för tre år och de investeringar i Spårjokern som planerats för år 2024 genomförs år 2025.

2. Genomförande av programmet En ekonomiskt hållbar stad

Prognosen för resultatet av produktivtets- och anpassningsprogrammet En ekonomiskt hållbar stad är under årets andra kvartal starkt negativ. Programmet torde underskrida målet för 2025 med 30,1 miljoner euro. Prognosen för resultatet var 16,8 miljoner euro. Prognosen har försämrats med 3,9 miljoner euro från första delårsrapporten. Programmets mål för 2025 är att förbättra produktiviteten (genom utgiftsminskning och inkomstökning) med 47 miljoner.

Prognosen har försämrats på grund av svårigheter att sälja funktioner/sammanslutningar som inte hör till stadens kärnuppgifter. Målet är att intäkterna av sådan försäljning ska öka 25 miljoner euro år 2025. Detta torde inte ske.

Prognosen har också försämrats av svårigheterna att höja målnivån för markförsäljningsvinst tillbaka till 60 miljoner euro 2023–2025 (avvikelse –2,0 miljoner euro) och att minska kostnaderna för kollektivtrafiken (avvikelse –1,8 miljoner euro).

Årsprognosen förbättras mest av en ökning av arrendeintäkterna 2023–2025 (överskridning 1,5 miljoner euro) och intäktsföring av koncernsammanslutningars överskott och egendom till staden (överskridning 0,5 miljoner euro).

Det är dock skäl att beakta att de stora enskilda posterna i prognosen i huvudsak inte beror på en egentlig förbättring av produktiviteten. De baserar sig på engångsåtgärder och inkomstposter som staden har en begränsad direkt inverkan på. Detta understryker behovet av mer permanenta och strukturella produktivtetsåtgärder.

3. Esbo stads koncernrapport

Esbo stads koncernrapport innehåller väsentliga uppgifter sedda ur ägarmålens synvinkel om verksamheten och ekonomin i Esbokoncernens viktigaste sammanslutningar. Rapporten för januari–juni 2025 innehåller uppgifter om utfallet av målen och ekonomin under det första halvåret samt en prognos över utfallet på årsnivå.

Fullmäktige har i budgeten för 2025 uppställt 29 mål för koncernsammanslutningarna. På grundval av det andra kvartalet kommer 17 resultatmål att nås helt och ett resultatmål kommer inte att nås alls. Det mål som inte nås hänför sig till Esbo bostäders påbörjande av byggande av nya bostäder. Uppnåendet av elva resultatmål är osäkert.

Uppgifterna om samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) och samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) presenteras närmare i en separat ägarstyrningsrapport.

4. Stadens resultatmål 2025

Staden hade ställt 26 resultatmål för hela staden år 2025. I detta skede uppskattas att 13 av resultatmålen nås. Fyra resultatmål torde nås delvis och avvikelser har observerats i uppnåendet av sex resultatmål. Utfallet av tre resultatmål kan ännu inte bedömas.

Avvikelserna gäller i synnerhet ekonomi och investeringar. Samtidigt har arbetslösheten ökat och antalet arbetstillfällen i företag har inte heller utvecklats i önskad riktning. Arbetslösheten bland utländska arbetssökande har ökat mer än arbetslösheten bland alla

arbetssökande. Den svaga utvecklingen syns också i finansieringen av uppstartsföretag.

I detta skede bedöms det att flera mål nås. Till exempel har småbarnspedagogikens och den grundläggande utbildningens tillgång på arbetskraft samt hälsan i arbetet förbättrats. När det gäller hobbyverksamhet för barn och unga är resultaten goda, men det bör noteras att enkäten har riktats till ett annat område än förra gången. Färdplanen för ett natursmart Esbo har godkänts och arbetet för naturens mångfald framskrider. Responsen av deltagarna i evenemang för internationella experter och företag har varit utmärkt, även om antalet företag ligger något under målet. Det finns en störning i mätningen av behandlingstiderna för bygglov på grund av en ändring av datasystemet, men situationen för bygglov för nya bostadsbyggnader under den nya bygglagens tid är god. Klimatutsläppen i Esbo minskar trots att folkmängden ökar. Utsläppen per invånare är redan för åttonde året i rad de lägsta i huvudstadsregionen. I Esbo är läranderesultaten fortfarande goda. Till exempel har över 64,5 procent av de utexaminerade studenterna ett högre medeltal i studentexamen än det nationella medeltalet.

5. Fastställande av den ingående balansen för 2025

I samband med delårsrapporten lämnas ett förslag till stadens ingående balansräkning för 2025.

Överföringen av sysselsättningstjänsterna till kommunerna gav upphov till en inkonsekvens i balansräkningen. Fullmäktige får den ingående balansräkningen för 2025 för fastställelse, med beaktande av de ändringar som överföringen medför. Enligt 3 kap. 3 § 1 mom. 5 punkten i bokföringslagen ska den ingående balansen basera sig på den föregående räkenskapsperiodens utgående balans. Den bokföringsskyldige ska se till att ändringarna i de ingående saldona dokumenteras tillräckligt för att säkerställa en fullständig verifieringskedja från föregående års utgående balans till de slutliga ingående saldona.

Bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektion har 16.5.2023 gett utlåtande nr 138 och 15.10.2024 utlåtande nr 144 om behandlingen i kommunens och samkommunens bokföring av de förmögenhets- och kapitalposter som överförs till välfärdsområdet. Enligt utlåtandet bokförs de förmögenhets- och kapitalposter som överförs till kommunerna som ingående saldon i den ingående balansen per 1.1.2025. Syftet med bokföringen i den ingående balansen är att överföringar av förmögenhets- och kapitalposter inte redovisas som transaktioner år 2025 i tablån över budgetutfallet eller i finansieringsanalysen. Övriga poster bokförs som transaktioner år 2025 och de kan påverka resultatet för 2025.

I 6 § i lagen om införande av lagen om ordnande av arbetskraftsservice och vissa lagar som har samband med den (383/2023, nedan införandelagen) finns bestämmelser om överföring av personal och i 9 § bestämmelser om förmögenhetsarrangemang i samband med reformen. Enligt införandelagen överförs till kommunerna och samkommunerna den semesterlöneskuld som hänförs sig till den personal som överfördes 1.1.2025 och som staten ersätter. Dessutom övergår till arbetskraftsmyndigheterna utan ersättning lös egendom som hänförs sig till skötseln av de uppgifter som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice, rättigheter som gäller ägande, besittning och användning av lös egendom samt immateriella rättigheter och tillstånd.

Kommunerna och samkommunerna bokför i den ingående balansräkningen för räkenskapsperioden 2025 den semesterlöneskuld som överförs från arbets- och näringsbyråerna samt närings-, trafik- och miljöcentralerna jämte deras utvecklings- och förvaltningscenter som övriga fordringar på staten och som överföringsskuld till personalen (periodisering av semesterlönen).

Balansräkning för jämförelseåret

Bokföringarna av överföring av egendom och kapital med stöd av införandelagen är inte till sin karaktär ändringar i bokföringsprinciperna eller rättelser av fel från tidigare år. I kommunens bokslut för 2025 görs inga rättelser i den utgående balansräkningen för 2024, utan de nödvändiga uppgifterna antecknas i noterna.

I samband med ingåendet av bokslutet för 2025 har i enlighet med utlåtandet i stadens balansräkning upptagits semesterlöneskulden och fordran på staten (1 827 956,35 euro).

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 1.9.2025 § 256

Förslag

Föredragande

Stadsdirektör Mykkänen Kai

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige

1

antecknar den bifogade andra delårsrapporten 2025 för kännedom

2

antecknar den bifogade koncernrapporten och ägarstyrningsrapporten som gäller huvudstadsregionen för januari–juni 2025 för kännedom.

3

antecknar utredningarna om iakttagelserna i utvärderingsberättelsen 2024 för kännedom,

4

antecknar protokollsanteckningarna för budgeten 2025 för kännedom,

5

antecknar mellanrapporten om programmet En ekonomiskt hållbar stad för kännedom.

6

fastställa den ingående balansen för 2025 enligt bilagan.

Beslut

Stadsstyrelsen:

Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

- 1 Osavuosikatsaus 2_2025
- 2 Konserniraportti tammi-kesäkuu 2025

- 3 Vastaukset vuoden 2024 arviointikertomuksessa esitettyihin suosituksiin
- 4 Vastaukset vuoden 2025 pöytäkirjamerkintöihin
- 5 Taloudellisesti kestävä Espoo - tuottavuus ja sopeutusohjelma väliraportti Q2 2025 Q2 2025
- 6 Avaava Tase 2025
- 7 PKS-omistajaohjausraportti HSL ja HSY Q2-2025
- 8 Espoon kaupungin tulostavoitteet_OVK2_2025

Tilläggsmaterial

- Investointiraportti EK OVK2_2025
- Tuloslaskelma OVK2_2025 Sitovat tasot

För kännedom